

Nové RLFO a zmeny vyplývajúce z legislatívnych zmien k 1.1.2023 (doprihlásenie DP a výnimiek-OOP u dohodárov), analytické údaje

OBSAH:

Legislatívne zmeny od 1.1.2023 s dopadom na povinnosti v priebehu decembra 2022!.....	2
Nový registračný list FO (tlačivo RLFO a súbor RLZec verzia2023).....	3
Nové okná v karte zamestnanca – dohodári OOP.....	4
Ako doprihlásiť dohodára na DP a oznámiť uplatnenie OOP na 1/23.....	4
Nový formulár na uplatnenie OOP pre DoBPŠ a dohody dôchodcov	6
Povinnosť nahlasovať analytické údaje na SP od 1.1.2023	7
Okienka pre analytické údaje v karte zamestnanca	8
Hromadné doplnenie analytických údajov na karty pracovníkov	8
Analytické údaje na RLFO	9
Dohoda o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce od 1.1.2023	11

Legislatívne zmeny od 1.1.2023 s dopadom na povinnosti v priebehu decembra 2022!

V nadväznosti na legislatívne zmeny k 1.1.2023 vyplývajú pre zamestnávateľa nové povinnosti. Od 1.1.2023 bude povinne dôchodkovo poistený už aj každý „dohodár“ (bez ohľadu na to, či si uplatňuje na dohodou výnimku z platenia DP podľa §227a zákona o SP - od 1.1.2023 odvodová odpočítateľná položka „OOP“, alebo nie).

Súčasne v súvislosti s OOP Sociálna poisťovňa zriaďuje nový register OOP, do ktorého bude treba nahlasovať uplatnenie (resp.ukončenie uplatňovania) OOP k dohodám.

Nové znenie §227a :

§ 227a

(1)

Zamestnanec v právnom vzťahu na základe dohody o brigádnickej práci študentov a zamestnanec v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ktorý je fyzickou osobou uvedenou v [§ 4 ods. 1 písm. b\)](#), má právo určiť dohodu na účely uplatnenia odvodovej odpočítateľnej položky. Zamestnanec, ktorý si uplatňuje právo na určenie dohody podľa prvej vety, je povinný určiť v jednom kalendárnom mesiaci najviac jednu dohodu.

(2)

Zamestnanec v právnom vzťahu na základe dohody podľa odseku 1 je povinný

a)

písomne informovať zamestnávateľa o uplatnení práva podľa odseku 1,

b)

písomne informovať zamestnávateľa o tom, že si u neho nebude ďalej uplatňovať právo podľa odseku 1.

(3)

Právne účinky

a)

uplatnenia práva podľa odseku 1 nastanú odo dňa vzniku právneho vzťahu, ak uplatnenie práva podľa odseku 1 bolo zamestnávateľovi oznámené najneskôr v deň vzniku právneho vzťahu, inak od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo uplatnenie práva podľa odseku 1 zamestnávateľovi oznámené,

b)

ukončenia uplatňovania práva podľa odseku 1 nastanú od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo ukončenie uplatňovania práva podľa odseku 1 zamestnávateľovi oznámené.

V súvislosti s touto zmenou Sociálna poisťovňa už zverejnila v elektronickej podateľni nasledovný oznam:

Nakoľko od 1.1.2023 bude pre účely dôchodkového poistenia poistencom Študenti pracujúci na základe DoBPŠ a dôchodcovia pracujúci na základe DoPČ alebo DoVP, ktorí si k 31. decembru 2022 uplatňujú odvodovú úľavu a chcú si

uplatňovať úľavu vo forme odvodovej odpočítateľnej položky (OOP) od 1. januára 2023 musia svojho zamestnávateľa písomne informovať o uplatnení OOP **v decembri 2022** a zamestnávateľ musí najneskôr v prvý pracovný deň bezprostredne nasledujúci po dni tohto oznámenia oznámiť Sociálnej poisťovni uplatnenie OOP na RLFO.

Prostredníctvom RLFO - zmena oznámte Sociálnej poisťovni v termíne podania MVP/VPP za mesiac 1/2023 analytické údaje za zamestnancov, ktorých ste prihlásili pred 1. januárom 2023 a ich poistenie trvá aj po 31. decembri 2022

Nový registračný list FO (tlačivo RLFO a súbor RLZec verzia2023)

Kvôli zmenám SP nasadzuje od 14.12.2022 nový registračný list, v ktorom pribudne 5 nových údajov, a to:

- Dátum oznámenia uplatnenia OOP
- Dátum oznámenia ukončenia OOP (na obrázku v červenom ráme)

a pre analytické údaje

- miesto výkonu práce
- rozsah pracovného času
- druh vykonávanej práce (na obrázku v zelenom ráme)

5. Doplňujúce údaje zamestnanca (vyplňa sa za poistnú rolu: zamestnanec)							
Zamestnanec, ktorý je štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a má najmenej 50% účasť na majetku zamestnávateľa				☐	Zamestnanec zamestnávateľa podľa §7 ods.2		☐
Pracovný pomer		☐	Štátnozamestnanecký pomer		☐	Zmluva o profesionálnom vykonávaní športu	
		☐			☐	Iný právny vzťah	
miesto výkonu práce		rozsah pracovného času		druh vykonávanej práce			
6. Bankové spojenie FO (vyplňa sa a poistnú rolu zamestnanec /SZČO /DPO)							
IBAN							
7. Obdobie poistenia (vyplňa sa za poistnú rolu: zamestnanec/SZČO/DPO/FO, za ktorú platí štát)							
Dátum vzniku právneho vzťahu	Dátum vzniku poistenia	Dátum zrušenia prihlásenia	Dátum vzniku prerušenia	Dôvod prerušenia	Dátum zániku prerušenia	Dátum zániku poistenia	
Dátum oznámenia uplatnenia OOP	Dátum oznámenia skončenia uplatňovania OOP	Dátum začiatku MD	Dátum skončenia MD	Dátum začiatku RD	Dátum skončenia RD		
Rodné číslo dieťaťa	Meno dieťaťa	Priezvisko dieťaťa					
8. Obdobie poistenia a vymenovávaní základ dobrovoľného poistenia neohy (vyplňa sa za poistnú rolu: DPO)							

Zmena sa týka aj štruktúry súboru RLZEC, ktorá bude taktiež nasadená 14.12.2022. To znamená, že od 14.12.2022 bude treba vytvoriť a podávať súbor už iba v novej verzii RLZEC_v2023! Od 14.12.2022 bude možné nové údaje vyplniť aj priamo v elektronickej podateľni.

Nové okná v karte zamestnanca – dohodári OOP

V karte pracovníka pribudnú na stránke „Odvody a zrážky“ nové okienka k uplatneniu „výnimky“ (OOP) s platnosťou od januára 2023. Pridajú sa k uplatneniu výnimky „A“ aj okná pre zápis dátumu oznámenia začiatku uplatnenia OOP a okno pre zápis dátumu oznámenia ukončenia OOP.

Aby OOP platilo v mesiaci január 2023, musí byť dátum oznámenia v decembri 2022 a pri nových zmluvách musí byť dátum oznámenia najneskôr dátum začiatku právneho vzťahu. (t.j. od mesiaca uplatnenia zmien bude platiť OOP iba vtedy, ak bude dátum oznámenia zač.OOP z predošlého mesiaca, resp.dát.nebude väčší, ako je dátum nástupu – ak má platiť OOP od mesiaca nástupu).

Pri pracovníkoch, ktorým pokračuje dohoda s výnimkou (OOP) aj v januári 2023, kvôli uplatneniu OOP už v januári 2023, treba v karte navoliť (aj keď stojím v novembri, alebo v decembri 2022), že údaje platia od 01/2023! K zadanej výnimke nezapadnite zapísať dátum oznámenia začiatku uplatnenia OOP (ktorý musí byť z decembra 2022 – program to kontroluje).

Príklad:

Študent má uzavretú DoBPŠ od 1.11.2022, ktorá končí až 30.06.2023. Tento študent si chce uplatniť aj v novom roku, hneď od januára 2023 OOP (výnimku) na túto dohodu. Oznámil to zamestnávateľovi písomne dňa 14.12.2022. Preto na jeho kartu, na stránku „odvody a zrážky“ zapíšeme so zadaním platnosti „Údaje platia od“ 1/2023 že dohoda má výnimku („A“) a súčasne zapíšeme dátum „ozn.upl.OOP“ 14.12.2022! (Oznámiť uplatnenie OOP na SP musíme najneskôr ďalší pracovný deň po oznámení, takže RLFO musíme podať najneskôr 15.12.2022!)

The screenshot shows a software interface for managing employee data. The title bar reads 'Pracovník č. 20 - Štefan Študent'. The main area is divided into several sections. At the top, there's a field 'Údaje platia od' with a dropdown set to '1' and a year dropdown set to '2023'. To the right, there's a currency selector 'Mena, v ktorej sú udané sumy' set to 'EUR' and a button 'ŠTAND.ODVODY'. Below this, there's a table of deductions and contributions. The table has columns for 'Odvod: P', 'Pm', 'F', and 'Fm'. The rows include 'Daň zo mzdy', 'Nemocenské poistenie', 'Starobné poistenie', 'Úrazové poistenie', 'Rezervný fond', 'Tvorba sociálneho f.', 'PFP ("kurzarbeit")', 'Zdravotné poistenie', 'Poist.v nezamestnan.', 'Invalidné poistenie', 'Garančné poistenie', 'DDS', and 'Dobr. prís.p.do SDS'. To the right of the table, there's a section for 'SDS (2.pilier)' with a dropdown set to 'N'. Below this, there's a field 'Dát.ozn.upl.OOP' with a dropdown set to 'A' and a date field set to '14.12.2022'. There's also a field 'Dohoda má výnimku' with a dropdown set to 'A'. At the bottom right, there's a field 'Dopoc. položka zo ZP' set to 'N' and a field 'DDS spĺňa §11 daň.zák.' set to 'N'.

Ako doprihlásiť dohodára na DP a oznámiť uplatnenie OOP na 1/23

Na základe pokynov SP treba kvôli novele **doprihlásiť do dôchodkového poistenia s dátumom 1.1.2023 každého dohodára (s pravidelným, aj s nepravidelným príjmom), ktorý doteraz nebol prihlásený do DP** (sú to DOBPŠ s výnimkou a príjmom do 200 Eur a DoVP/DoPČ dôchodcu s výnimkou a príjmom do 200 Eur)!

Taktiež musí každý dohodár, ktorému dohoda pokračuje aj v r.2023 a ktorý si chce uplatniť OOP (aj) od januára 2023, túto skutočnosť oznámiť zamestnávateľovi v priebehu decembra 2022 na predpísanom formulári. Zamestnávateľ musí dátum oznámenia nahlásiť na SP najneskôr ďalší pracovný deň po dátume oznámenia!

Poznámka: dátum oznámenia uplatnenia OOP sa môže nahlásiť spolu s doprihlásením (ako prihláška), resp.samostatne iba pre tých, ktorý už sú dôchodkovo poistení.

Podľa toho, akú kombináciu týchto dvoch údajov chceme z karty nahlásiť, môžeme voliť tieto postupy:

1. Označíme karty, ktorých sa niektorá kombinácia týka
2. Zvolíme Spracovanie – Odvody, výkazy, potvrdenia – Registračný list pre EZU
3. Riadok zamestnanca otvoríme pomocou „E-oprava“, a v tabuľke upravíme údaj o doprihlásení, resp. o uplatnení OOP.

K doprihláseniu DP k 1.1.2023 zadáme „Z“ a dátum 01.01.2023, a k uplatneniu OOP od januára 2023 doplníme „Z“ k dátumu, ktorý program potiahne z karty, kde je tento údaj zadaný s platnosťou od 1/2023. (Ak dátum v karte ešte nie, môžete dátum zadať aj tu, ale treba ho doplniť aj do karty!):

Os. č., stred., r.č.	20	000304/1467
Meno pracovníka	Štefan	Študent
PP, zákon a kor.adr...	4	P 0 N T §7/2 N >=50% N
Miesto, druh a rozsah práce	4-Slc	500000 / N 3112007 / N 10,00 / N
Prihláška/zrušenie	N	01.12.2022 / N
Zmena údajov (podľa karty)	N	0 - len meno
Odhláška	N	30.11.2023 / N
Zač.preruš.(aj pri konci preruš.)	N	
Koniec prerušenia	N	
Zmena v platení DP (u dohód)	Z	01.01.2023
Dlhodobá nez.-doprihlás.odvodov	N	
OOP u doh.: od-do (čo treba hlásiť)	Z	14.12.2022

- Ak nahlasujeme pre právny vzťah obidva údaje, alebo iba „zmenu v platení DP“ tak sa vytvorí RLFO/súbor typu **prihláška**.
- Ak zapíšeme iba dátum nahlásenia OOP, tak to bude typ „zmena“, avšak v tom prípade treba doplniť aj k riadku „Zmena údajov“ podľa karty „A“ a dátum, kedy RLFO dopĺňate, a vybrať z rolovacieho okna typ zmeny „19-zmeny v druhu/rozsahu práce/OOP“.

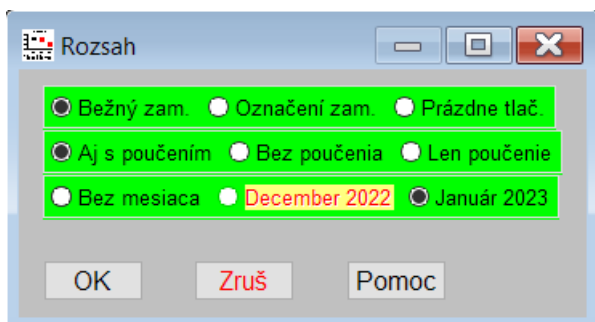
Poznámka: Ak bude v tabuľke vyplnený iba začiatok OOP („Z“ a dátum) a zabudnete vyplniť „A“, dátum, a 19 k zmene údajov, tak pri tvorbe súboru program tieto údaje doplní s uvedením systémového dátumu.

Poznámka2: „zmena“ s číslom 19 – zmeny v mieste/druhu/rozsah práce/OOP nahlasuje OOP iba vtedy, ak je u OOP vedľa dátumu aj Z (alebo K pre dátum oznámenia konca uplatnenia) resp. analytické údaje „Miesto, druh a rozsah práce“ iba vtedy, ak sú pri týchto analytických účtoch „A“- pre potreby nahlásenia zmeny v nich (bude sa týkať roku 2023).

Nový formulár na uplatnenie OOP pre DoBPŠ a dohody dôchodcov

V časti **Spracovanie – Výber pracovníkov** je možnosť vytlačiť od 14.12.2022 už len nové tlačivo pre účely oznámenia uplatnenia odpočítateľnej odvodovej položky OOP pre študentov k DoBPŠ a zvlášť pre dôchodcov k DoVP a DoPČ v znení účinnom od 1.januára 2023.

Ak vo výbere pracovníka označíte karty, ku ktorým chcete tlačivo k OOP pre DoBPŠ/dohodárov-dôchodcov vytlačiť, tak máte možnosť navoliť, či chcete na tlačivo uviesť/vyznačiť, od ktorého mesiaca si chcú označení dohodári uplatniť OOP (platí, že OOP si treba písomne uplatniť pred začatím právneho vzťahu, resp. pred začatím mesiaca, od ktorého si chce OOP uplatniť).

Taktiež je možné voliť, či chcete vytlačiť aj poučenie, resp. prázdne tlačivo. Podľa systémového dátumu je možnosť voliť nasledujúci mesiac (na tlačive bude uvedené, že si OOP uplatňuje od toho mesiaca), prípadne ak zvolíte „bez mesiaca“, tak to znamená, že sa na tlačive vyznačí, že je uplatnenie od nástupu (platí pre dohody, ktoré začínajú po systémovom dátume). Program po navolení príslušných parametrov tlačivo predvyplní (aj je treba, môžete v ňom údaje aj upravovať, alebo mazať).

Poznámka: pre študentov s DoBPŠ a pre dôchodcov-dohodárov, ktorí si chcú písomne uplatniť OOP k dohode, ktorá sa začala v r.2022, aj v januári 2023, vyznačte možnosť „január 2023“.

Povinnosť nahlasovať analytické údaje na SP od 1.1.2023

Od 1.1.2023 vzniká zamestnávateľom povinnosť evidovať a oznamovať analytické údaje do SP. Sú to údaje podľa §232a ods. 2 zákona o soc.poistení. Tieto údaje je zamestnávateľ povinný nahlasovať na SP na základe § 231 ods.1 písm.p). za každého pracovníka vrátane dohodárov, konateľov, atď (t.j. za každého zamestnanca s právom na príjem zo závislej činnosti, ktorého evidujete v kartách zamestnancov).

Ide o tieto analytické údaje:

- Číselný kód miesta výkonu práce podľa štat.číselníka krajov, okresov a obcí (vyhláška ŠÚ SR č. 597/2002)
- dohodnutý rozsah pracovného času podľa prac.zmluvy (týždenný rozsah)
- číselný kód dohodnutého druhu vykonávanej práce (7-miestny kód podľa štatistickej klasifikácie zamestnaní (SKISCO-08) – podľa vyhlášky ŠÚ SR č.449/2020
- počet hodín, ktorý zodpovedá príjmu zúčtovanému na výplatu za mesiac.

Prvé tri sa budú povinne nahlasovať od 1.1.2023 RLFO pri zaslaní prihlášky zamestnanca, ktorý nastúpi od 1.1.2023, a aj v termíne do podania výkazov za január 2023 aj pre pracovníkov, ktorým právny vzťah vznikol pred rokom 2023 a trvá aj po 1.1.2023 (pre tých budete nahlasovať tieto údaje na RLFO ako typ „zmena“)

Počet hodín, ktorý zodpovedá príjmu zúčtovanému na výplatu za mesiac sa bude nahlasovať na mesačnom výkaze poistného/ výkaze poistného počnúc výkazom za január 2023.

Okienka pre analytické údaje v karte zamestnanca

V karte sa vyplňajú analytické údaje na karte zamestnanca, na stránke „Úväzok a mzda“ (môžete ich začať postupne dopĺňať už v decembri 2022 (musia však byť platné až do r.9999, prípadne ich zapísať aj s platnosťou od 1/2023):

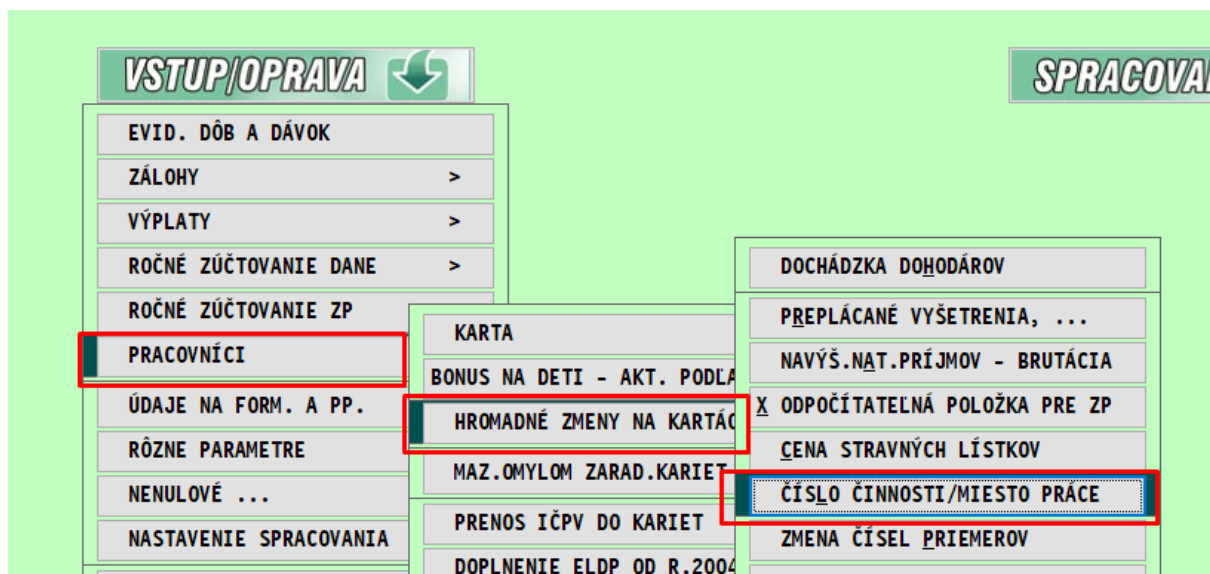
- 7 miestny číselný kód dohodnutého druhu vykonávanej práce (SK ISCO-08) - už majú vyplnený zamestnávateľia, ktorý sú povinný na f.TREXIMA odovzdávať štatistický výkaz ISCP-cena práce, musí sa však vyplniť na všetkých aktívnych kartách! V okienku pre kód je možné vytiahnuť číselník, v ktorom môžete vyhľadať jednotlivé profesie.
Poznámka: Ak sa druh vykonávanej práce nenachádza v číselníku, na základe pokynov SP zapíšte kód 999999!

- číselný kód miesta výkonu práce – vyberiete najprv, či je miesto výkonu práce dohodnutý v pracovnej zmluve obec, okres, VÚC, celé Slovensko, zahraničie resp. nie je možné určiť... V prípade obce, okresu a VÚC vo vedľajšom okne po stlačení F1 môžete vyberať z ponúknutého zoznamu, v prípade, že sa jedná o územie celého Slovenska sa dosadí kód 500000, ak sa jedná o zahraničie (mimo územia Slovenskej republiky), tak sa dosadí kód 999999 a k nie je možné určiť miesto výkonu práce, tak sa dosadí kód 900000.

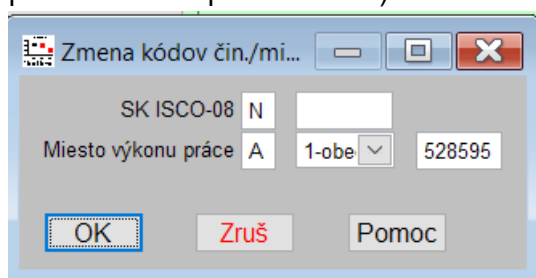
- dohodnutý rozsah pracovného času - jedná sa o dohodnutý rozsah týždenného pracovného času, ktorý sa bežne uvádza v karte, v okienku pre týždenný úväzok. Pokiaľ rozsah pracovného času nie je určený (napr.u dohodárov, štatutárov, ...), tak sa do okna pre „týždenný úväzok“ zapíše týždenný rozsah 0,00, na základe čoho sa v RLFO vytvorí číselný kód 99,99, ktorý treba podľa pokynov SP pre RLFO zadať – prípadne môžete týždenný rozsah zadaný na karte prepísať na 99,99 priamo pri nahlásení na RLFO.

Hromadné doplnenie analytických údajov na karty pracovníkov

V časti Vstup/oprava – Pracovníci – Hromadné zmeny na kartách, v časti „Číslo činnosti/miesto práce“ je možné aj hromadne doplniť jednotlivé analytické údaje pre označených pracovníkov s platnosťou od mesiaca, v ktorom pri práci stojím v PROLMY.

Po voľbe funkcie budeme môcť pre označených pracovníkov hromadne nastaviť uvedením „A“ k príslušnému údaju buď číslo/kód činnosti (pomocou F1 si vyberieme kód), alebo miesto výkonu práce („A“ - zadáme k tomu údaju, ktorý chceme hromadne pre označených pracovníkov doplniť na kartu):

Analytické údaje na RLFO

Ak sú analytické údaje uvedené na karte, pri spracovaní **prihlásenia nového pracovníka** v časti Spracovanie – Odvody, výkazy, potvrdenia – Registračný list cez EZU sa automaticky dotiahnu pre zamestnancov s nástupom od 1.1.2023 (s uvedením „A“, že sa kódy majú na prihláške tiež uviesť).

Na obrázku je príklad prihlášky DoBPŠ, s nástupom od 1.2.2023, ktorý má na karte vyplnené aj analytické údaje, a tiež 30.12.2022 (pri podpise dohody) oznámil zamestnancovi, že si bude uplatňovať na uvedenú dohodu od nástupu (od januára 2023) OOP podľa § 227a:

Hlásenie na SP

Os.č., stred., r.č. 19 000304/1456

Meno pracovníka Milan Študent

PP, zákon a kor.adr.... 3 P 0 N T §7/2 N >=50% N

Miesto, druh a rozsah práce 6-nei 900000 / A 9999999 / A 10,00 / A

Prihláška/zrušenie A 01.01.2023 / N

Zmena údajov (podľa karty) N 0 - len meno

Odhláška N 31.12.2023 / N

Zač. preruš. (aj pri konci preruš.) N

Koniec prerušenia N

Zmena v platení DP (u dohôd)

Dlhodobá nez.-doprihlás.odvodov N

OOP u doh.: od-do (čo treba hlásiť) Z 30.12.2022

OK Zruš Pomoc

V prípade nahlásenia týchto údajov pre všetky právne vzťahy, ktoré začali pred rokom 2023 a pokračujú aj v roku 2023, treba tieto údaje hlásiť ako „zmenu údajov s výberom typu „19-zmeny v mieste...“ a vyplneným kódom „A“ (nahlásiť údaj) pri jednotlivých analytických údajoch napr.takto:

Hlásenie na SP

Os.č., stred., r.č. 1 6005051129

Meno pracovníka Peter Zamestnanec

PP, zákon a kor.adr.... Z P 2 N T §7/2 N >=50% N

Miesto, druh a rozsah práce 4-Slc 500000 / A 1120001 / A 40,00 / A

Prihláška/zrušenie N 01.01.2014 / N

Zmena údajov (podľa karty) A 01.01.2023 19 - zmeny v mieste/druhu/rozsahu p

Odhláška N / N

Zač. preruš. (aj pri konci preruš.) N

Koniec prerušenia N

Zmena v platení DP (u dohôd)

Dlhodobá nez.-doprihlás.odvodov N

OOP u doh.: od-do (čo treba hlásiť)

OK Zruš Pomoc

Poznámka: pokiaľ rozsah týždenného úväzku nie je bližšie určený, dá sa aj priamo v tejto tabuľke dosadiť pre rozsah práce kód 99,99!

Dohoda o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce od 1.1.2023

Ak od 1.1.2023 zamestnáte pracovníka na nový typ dohody – dohoda o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce (podľa novelizovaného §228a ZP platného od 1.1.2023), v karte pracovníka, na stránke „úväzok a mzda“ pre neho vyberiete nový typ právneho vzťahu 2S-dohoda – sezónny pracovník. U neho bude automaticky navolené, že má výnimku k dohode (bez uvedenia dátumu), nakoľko podľa zákona o SP bude mať takýto pracovník výnimku automaticky vyplývajúcu z typu dohody!

Dokument: PROLMY2022_12.pdf

Vydal: INFOPRO s.r.o. Bratislava, 13.12.2022